

KATARÍNA HLÁDEKOVÁ HORY JU SUŽIJÚ 12. 12. 18 — 02. 02. 19

Kurátorka:
Adéla Machová

dům umění ústí nad labem galerie 2

„... zůstaneš mi
v srdci na věky.“

Sergej Jesenin

V tvorbě Kataríny Hládekové se setkáváme se zájmem o osobní příběhy, tradici i rodinná vyprávění, pracuje s archivním materiálem, který automaticky netlumí, ale s nadhledem jej propojuje se současným světem a vytváří obrazy života ve společnosti.

Výstava Kataríny Hládekové „Hory ju sužijú“ navazuje na autorčin dlouhodobý výzkumný projekt „Básnická zbierka“. Tento soubor výstavních projektů se ve formě vizuální poezie věnuje motivu domoviny, který Hládeková nazírá z různých úhlů pohledu. Pro výstavu „Hory ju sužijú“ zvolila osobní hledisko, vnitřní pohled, který doplní dosavadní výstavní projekty rozjímající nad krajinou, nad obrazy života ovlivněné místem našeho pobytu.

Název výstavy „Hory ju sužijú“ odkazuje na zkušenost s krajinou, ale též na tradici zobrazování hor ve slovenské krajinomalbě. Současně je parafrází niterných pocitů jedné historické postavy – ženy, cizinky, o které Katarína Hládeková slychávala a sama o ní aktuálně vypráví prostřednictvím vizuálního jazyka. Využívá stylizovaných figurálních motivů a odkrývá specifický osud této ženy – Matreny Makovické, ženy Dušana Makovického (slovenského spisovatele, publicisty a lékaře Lva Nikolajeviče Tolstého, kterého byli oba velkými příznivci, tzv. tolstojevci). Katarína Hládeková říká, že: „Motív hôr, inšpiračná stálica slovenskej kultúry, sa pod prizmou subjektívneho nahliadania mení v symbol nepokoja a tragédie daných neprijatím, vykoreněním a nemožnosťou sa z tohto utrpenia vymaniť. Hory ju sužijú.“

Hládeková vizuálním vyprávěním podkřívá osud ruské ženy, která přichází se svým mužem do jeho domoviny, kde si nerozumí s jeho rodinou, ani nezná místní zvyky, jazyk a tradice. Jen se nad ní jako nějaký přísný strážce zvedají všemocné hory. Výstava však není explicitně věnovaná Matreně, historické postavě trápící se pod horami, kde nakonec zůstává sama, neboť jí rodina zemřelého muže nepřijala a nerozumí jejím životním postojům ovlivněným myšlenkami L. N. Tolstého.

Pro vlastní vyprávění nově konstruovaného vizuálního příběhu využívá různých médií a vytváří v galerii specifickou instalaci pomocí videozáznamu, deníku a velkoformátových akvarelů. Dvoustrana deníku babičky Kataríny Hládekové i rodinné vyprávění zachycené na videu přibližují jak vnitřní myšlenky, osobní vzpomínky, tak určité životní zkušenosti. Objevuje se zde určitá paralela k tradičnímu vyprávění příběhů ve společnosti.

V prezentovaných dílech se mimo jiné setkáváme i se třemi generacemi žen – autorkou, její matkou a babičkou. Přičemž předávání zkušeností pomocí vyprávění napříč generacemi a následné neustálé budování vlastní identity jsou dalšími motivy tohoto výstavního projektu. Autorka využívá metaforického sdělení, které napomáhá odkrýt obraz osobní síly člověka. Odkazuje na formované životní postoje, jež se stávají součástí umělecké tvorby.

Tlumené barvy a jemný dekor ruských ornamentů na velkoformátových akvarelech odkazují na pochmurný osud a původ Matreny Makovické. Zvolená barevnost, laděná do šedé a modré, je určitou protiváhou k tradici plných barev v obrazech nejvýznamnějšího slovenského krajináře Ľudovíta Fullu. Jednotlivé akvarely jsou zároveň pojety jako střípky rozhovoru mezi Tolstým a Makovickým. Hládeková zachycuje na akvarelech první větu jejich rozhovoru o Tolstého činnosti umělecké a mravní. U obou panuje shoda, že mravní činnost je jim milejší. Otevírá se zde diskurz vnímání současné umělecké práce, kdy tvůrčí proces předčí zájem umělce věnovat se stále více sledované problematice, ponořovat se hlouběji do zvoleného tématu než do tvorby samotné.

Adéla Machová

O AUTORCE

Katarína Hládeková (*1984, Košice), finalistka Ceny Jindřicha Chalupického (2016) pracuje s médii instalace a v rámci vlastní tvorby využívá vizualitu objektu, fotografie a videa. Vystudovala Ateliér grafiky a experimentální tvorby u Rudolfa Sikory na Technické univerzitě v Košicích. Po absolvování bakalářského studia proměnila své zaměření a přestoupila na magisterské studium do Ateliéru malířství 3 k Petru Kvíčalovi na Fakultu výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně. Následně započala doktorské studium u Jiřího Kovandy na Fakultě umění a designu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a po dvou letech přestoupila na Fakultu výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně k Richardu Fajnorovi. V roce 2018 úspěšně zakončila doktorské studium disertační prací na téma model v současném výtvarném umění, kterým se zabývala komplexně – od přípravné fáze, přes výsledný produkt, ale i z hlediska materiálového a významového.

→ www.katarinahladekova.com

→ www.duul.cz